

Санаторно-курортні заклади Одеського регіону

Однією з актуальніших проблем у санаторно-курортній сфері, яка загострилась з початку перебудови економічної системи України, є значне зменшення державного фінансування та зниження ефективності управління спеціалізованими лікувально-оздоровчими закладами, що негативно вплинуло на рівень їх конкурентоспроможності в порівнянні з іншими колективними засобами розміщення. Також існує проблема, пов'язана з недостатньою потужністю внутрішніх та зовнішніх туристичних потоків.

З метою виявлення та обліку природних лікувальних ресурсів, забезпечення їх раціонального видобутку, регулювання підприємницької діяльності, пов'язаної з організацією лікування та оздоровлення людей, розроблені нормативно-правові документи України про курорти, згідно з якими визначені підстави для надання статусу курорту певним місцевостям. Згідно загальноприйнятим класифікаціям, курорти поділяються на бальнеологічні (основний лікувальний чинник – мінеральні води різного фізико-хімічного складу), грязьові (лікувальні грязі – мулові й торф'яні), бальнеогрязьові (мінеральні води й лікувальні грязі), кліматичні (клімат), бальнеокліматичні (мінеральні води й клімат) та кліматобальнеогрязьові (клімат, мінеральні води й лікувальні грязі). Завдяки географічному розташуванню, геологічній будові та гідрогеологічним умовам у країні існують всі види курортів.

В Україні налічується 241 населений пункт, віднесений до курортних, серед яких переважна більшість знаходиться в АР Крим (131), Одеській (22), Львівській (18) та Херсонській (12) областях. Решта регіонів України має від 1 до 9 курортних місцевостей.

За українським законодавством, на Одещині існують 22 курорти, розташовані переважно на чорноморському узбережжі у межах таких адміністративно-територіальних одиниць:

- обласний центр – м. Одеса;
- Білгород-Дністровський район – 7 селищ: Затока, Сергіївка, Косівка, Курортне, Миколаївка, Попаздра, Приморське;
- Комінтернівський район – 6 селищ: Гвардійське, Ліски, Вапнярка, Крижанівка, Нова Дофінівка, Сичавка;
- Овідіопольський район – 5 селищ: Грибівка, Дальник, Кароліно-Бугаз, Санжійка, Іллічівка;
- Татарбунарський район - 3 селища: Лебедівка, Приморське, Тузли.

Характеристика санаторно-курортного комплексу регіону має враховувати туристичні потоки (у тому числі осіб, які прибувають з метою лікування та оздоровлення), структуру та динаміку санаторно-курортних і оздоровчих закладів, розподіл ліжко-місць, характеристику персоналу закладів тощо.

Динаміка чисельності туристів до Одеського регіону за 2000-2020рр. має тенденцію до зниження, що пов'язано як з внутрішньополітичною нестабільністю, так і з погіршенням соціально-економічної ситуації, низькими темпами удосконалення та модернізації інфраструктури туризму.

Однак, якщо за показниками матеріально-технічної бази санаторно-курортного комплексу Одеський регіон зараз знаходиться на перших місцях, то потужність туристичного потоку, який прибуває з метою лікування та оздоровлення, навіть зменшився.

За прибутками від діяльності спеціалізованих засобів розміщування у 2020р. Одеська область посідала п'яте місце (частка 4,4%) після Київської області. У 2014р. питома вага Одещини збільшилась до 12,3%, що вивело цей регіон на друге місце після Львівщини. Відповідні тенденції простежуються й за всіма показниками чисельності працівників (штатних робітників, лікарів та середнього медичного персоналу).